

конання бізнес-процесів ми маємо справу з процесами реінжинірингу цих бізнес-процесів, за випадку удосконалення організаційної структури має місце організаційна реструктуризація, а за зміни вже організаційно-правової форми підприємства має місце організаційне реформування цього підприємства.

Література

1. Гарафонова О. І. Організаційні аспекти процесів реструктуризації / О. І. Гарафонова // Економіка та підприємництво: Зб. наук. праць молодих учених та аспірантів. Вип. 11 / Відп. ред. С. І. Дем'яненко. — К.: КНЕУ, 2003. — 292 с. — С. 58—65.

Find similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

ту // Україна. Закон. — К.: Національний університет «Львівська політехніка», 2009. — 192 с.

3. Марчук Л. В. Трансформація підприємств у стадіях життєвого циклу розвитку економічних систем / Л. В. Марчук // Проблеми економіки та управління. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». — Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2004. — № 504. — С. 122—127.

4. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навчальний посібник / О. О. Терещенко. — К.: КНЕУ, 2003. — 554 с. с

УДК 334.716:330.142.26

shupilova_lora@mail.ru

Кучеренко О. В.

Аспірант,
Одеський національний економічний університет, Україна

Kucherenko O. V.

Postgraduate student
Odessa national economic
university, Ukraine

ОЦІНКА ВИРОБНИЦТВА ТА ЕКСПОРТУ СОНЯШНИКОВОЇ ОЛІИ В УКРАЇНІ

ESTIMATION OF THE PRODUCTION AND EXPORT OF SUNFLOWER OIL IN UKRAINE

Анотація. Проведено оцінку виробництва та експорту соняшникової олії в Україні. Розглянуто прогнози можливого збільшення вирощування соняшнику та виробничих потужностей з переробки соняшника.

Ключові слова: олійно-жировий комплекс, Асоціація «Укр-оліяпром», виробничі потужності, експортний потенціал

Abstract. The estimation of the production and export of sunflower oil in Ukraine. Considered forecasts possible increase sunflower growing and production facilities for processing sunflower.

Key words: Oil-fat complex; association Ukroliaprom; production capacity; export potential

Олійно-жирова галузь України протягом останніх років демонструє одні з найвищих темпів виробництва продукції в порівнянні з іншими галузями харчової промисловості.

Найбільші олійно-жирові підприємства України входять до складу асоціації «Укроліяпром». Станом на 01.05.2014 р. підприємствами асоціації охоплено понад 90 % вітчизняного виробництва рослинних олій, понад 80 % виробництва маргаринової продукції та близько 40 % виробництва майонезу.

Збільшення обсягів виробництва продукції олійно-жирової галузі, перш за все, пов'язано з підвищеним попитом на рослинну олію як на внутрішньому, так і на світовому ринку.

Олійно-жирова галузь — інвестиційно приваблива, в її розвиток спрямовуються значні інвестиції як вітчизняних, так і зарубіжних інвесторів. Інвестиції спрямовуються в реконструкцію діючих і будівництво нових заводів. Потужності з переробки олійної сировини в Україні збільшилися з 2,4 млн т у 1998 році до 14 млн т у 2013 або в 5,3 разу, а використання потужностей за цей період збільшилось з 30 % до 85 %. За прогнозами асоціації «Укроліяпром» у 2014 році виробництво соняшнику збільшиться до 11,6 млн т, а виробничі потужності зростуть до 15 млн т (табл. 1).

Оцінюючи тенденції виробництва олії соняшникової нерафінованої в Україні на протязі 2005—2014 рр., можна констатувати значне збільшення виробництва.

Таблиця 1

**ОЦІНКА ДИНАМІКИ ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ
ПО ПЕРЕРОБЦІ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР ТА ВИРОБНИЦТВА СОНЯШНИКУ
В УКРАЇНІ В 1998—2014 рр., млн т***

Показники	Роки									
	1998	1999	2000	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 прог- ноз
1. Виробництво соняшнику	2,4	2,5	3,3	5	6,5	7,2	7,2	8,4	11,1	11,6
— у % до попереднього року	х	104,2	132,0	151,5	130,0	110,7	100	116,7	132,1	104,5
2. Потужності по переробці	2,8	3	3,46	4,7	7,25	9,7	11,1	12	14	15
— у % до попереднього року	х	107,1	115,3	135,8	154,3	133,8	114,4	108,1	116,6	107,1

* Таблиця побудована автором за даними Укроліяпрому та Держстату України [1, с. 74; 7]

У 2013 році по відношенню до 2005 року виробництво зросло в 2,37 разу (табл. 2).

Таблиця 2

**АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ ВИРОБНИЦТВА ОЛІЇ
СОНЯШНИКОВОЇ НЕРАФІНОВАНОЇ В УКРАЇНІ
У 2005—2014 рр., тис. т***

Олія соняшникова нерафінована	Роки							
	2005	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Січень-квітень 2014
Україна	1381,0	1863,0	2771,8	2990,3	3177,2	3798,7	3269,0	1489,0
Темпи росту у %	х	134,9	148,8	107,9	106,3	119,6	86,1	122,2

* Таблиця побудована автором за даними Укроліяпрому та Держстату України [1, с.27; 3; 7].

За прогнозом USDA, частка України у світовому виробництві соняшникової олії в 2013/14 МР становитиме 29,38 %. Тобто, можемо констатувати тенденцію до значного збільшення виробництва соняшникової олії в Україні в подовж останніх років [4].

Україна також є безумовним лідером серед експортерів соняшникової олії, займаючи більше 50 % світового експорту (при внутрішньому споживанні 400—450 тис. т, експорт в останні роки становить більше 3,0 млн т).

У 2011/12 маркетинговому році Україна стала головним експортером соняшникової олії в світі і в структурі світового експорту її частка перевищила 55 %, це 2,7 млн т. У 2012/2013 МР Україна експортувала 3,47 млн т соняшникової олії. Прогнозується, що експорт у 2013/2014 МР досягне 4,1 млн. т — це 57,7 % у структурі світового експорту соняшникової олії (рис. 1) [6].

Майбутнє підприємств експортно-орієнтованого олійно-жирового комплексу України, на наш погляд, у значній мірі буде

залежати від можливостей технічного переозброєння і застосування сучасних технологій переробки олійних культур, а також від реалізації стратегій інтегрованого зростання, побудованих на партнерстві з виробниками сировини.

Рис. 1. Динаміка експорту рослинної олії Україною, млн. т

Проведене дослідження демонструє існуючі тенденції збільшення виробництва та експорту соняшникової олії в Україні, зростання вирощування соняшнику та збільшення переробного потенціалу за рахунок розширення діючих потужностей і будівництва нових заводів, збереження незначних обсягів експорту соняшника за рахунок державних важелів впливу на експортерів насіння.

Література

1. Статистичний щорічник України за 2011 рік / Державна служба статистики України. — К.: ТОВ «Август Трейд», 2012. — 560 с.
2. Про соціально-економічне становище України за 2013 року: Статистичний збірник. — К.: Державна служба статистики України, 2014. — 236 с.
3. Про соціально-економічне становище України за січень-червень 2014 року. — К.: Державна служба статистики України, 2012. — 84 с.
4. Новини України та світу // УКРІНФОРМ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrinform.ua/ukr>.
5. Україна у цифрах 2013: Статистичний збірник / Державна служба статистики України, 2014. — 239 с.
6. Розвиток Української олійно-жирової промисловості / Асоціація Укроліяпром [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukroilprom.org.ua/>.
7. Информационно-аналитическое агентство «Союз Информ» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.souz-inform.com.ua>.